

FoodProfiler: Verschillen tussen landen eetmomenten en personen

Marleen Onwezen, Paul van Leeuwen & Jos van den Puttelaar

Achtergrond

Verschillen
landen

Verschillen
momenten

Verklaren
gezonde
keuzes

Achtergrond

Het meten van voedselconsumptie, en het begrijpen van de factoren die consumentengedrag bepalen, is moeilijk en vindt in Nederland en Europa veelal ad hoc en ongestructureerd plaats. Er is geen infrastructuur om deze gegevens systematisch te verzamelen. **FoodProfiler** biedt de mogelijkheid om in een internationale context data te verzamelen om onderzoek te doen naar consumentengedrag in relatie tot voedselconsumptiepatronen. De **near-time registratie** van de afgelopen 2 uur, de langdurige metingen en grote groepen consumenten leveren **rijke en betrouwbare inzichten**.

FoodProfiler

De **FoodProfiler** is een app waarmee consumenten kunnen invullen wat zij hebben gegeten. Consumenten krijgen via deze app random reminders om in te vullen wat zij de laatste 2 uur hebben gegeten. Zij vullen in of ze een snack, hoofdmaaltijd of lunch hebben gegeten en ook wat zij precies hebben gegeten. Bijvoorbeeld een salade met appel en geitenkaas. Als het profiel volledig is ingevuld krijgen zij te horen wat voor type eter zij zijn. Bijvoorbeeld: 'In vergelijking met het algemene Nederlandse profiel eet je veel groenten en weinig fruit. Dit is gezond, maar je kunt nog gezonder eten.'

Zo krijgen we **inzicht in consumptie van grote groepen mensen: wat er met wat wordt gegeten, door wie en wanneer**. Er is dus een methode die bruikbare data oplevert zodat u een stap dichterbij het begrijpen en verklaren van consumentenkeuzes komt. De data bieden u inzicht in Wanneer, Waarmee, Waarom & Wie welke voedingsproducten eet.

Project

FoodProfiler is ontwikkeld door Wageningen Economic Research. Binnen het project Market Intelligence Voedingstuinbouw 2.0 (2017-2020) wordt de FoodProfiler verder doorontwikkeld. In het Market Intelligence project worden tools ontwikkeld met en voor de voedingstuinbouwketen. De FoodProfiler-lijn binnen het Market Intelligence-project richt zich op gebruiksklaar maken van de FoodProfiler voor het **testen van verschillende voedingspatronen**. Hierbij denken we aan **verschillen in voedingspatronen tussen landen, seizoenen of door interventies** (is het voedingspatroon verandert door bijv. een campagne?). In het Market Intelligence project werken we samen met GroentenFruit Huis. GroentenFruit Huis geeft als opdrachtgever bijvoorbeeld aan welke vraagstukken er leven.

In deze factsheet geven we een overzicht van de mogelijkheden van de FoodProfiler-data. **Het is dus *niet* onze bedoeling een volledig beeld van groenten- en fruitconsumptie te geven, maar om de potentie en mogelijkheden van de FoodProfilerdata weer te geven.**

Steekproef

Vanaf 2015 zijn we in **Nederland** gestart met het verzamelen van data. Dit doen we grofweg op 2 manieren.

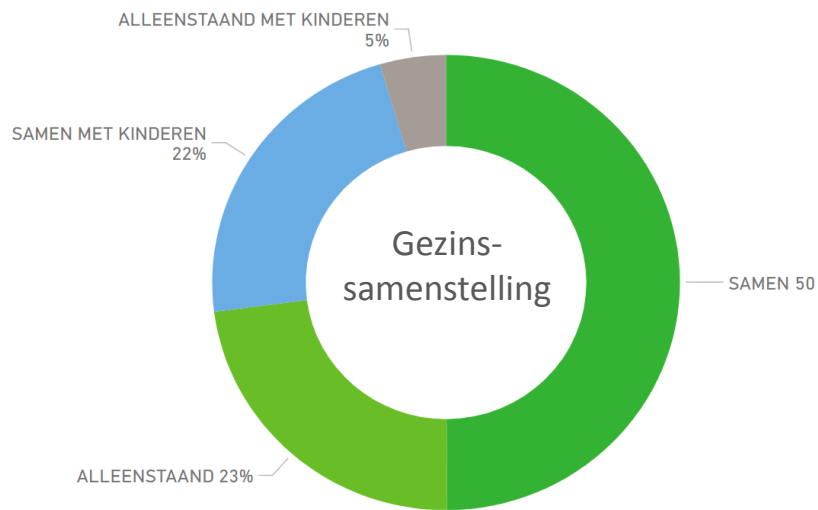
1. **Vrijwillige respondenten**, deze mensen vullen de app vrijwillig in zonder vergoeding.
2. **Betaalde respondenten**, deze mensen vullen de app tegen vergoeding in.

In totaal hebben er nu 11.303 respondenten meegedaan aan de FoodProfiler, waarvan ruim 8.000 mensen uit het betaalde panel komen. Er is hiervoor gekozen om een goede representatieve steekproef te houden. De buitenlandse respondenten zijn vrijwel allemaal betaalde respondenten. Van de Nederlandse respondenten is een gedeelte betaald. In deze factsheet hebben we de betaalde respondenten en de vrijwillige respondenten samengenomen omdat een onderzoek uit 2015 liet zien dat zij vergelijkbare consumptiepatronen hebben en we nu met name op zoek waren naar een kritische massa om uitspraken te doen. De figuren zijn mits anders vermeld gebaseerd op alle jaren, beide panels en alle landen.

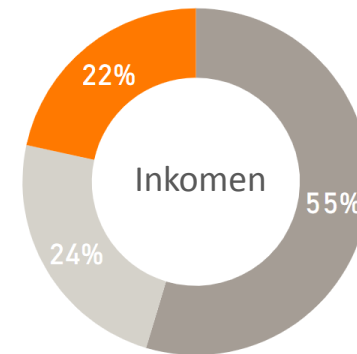

Panel

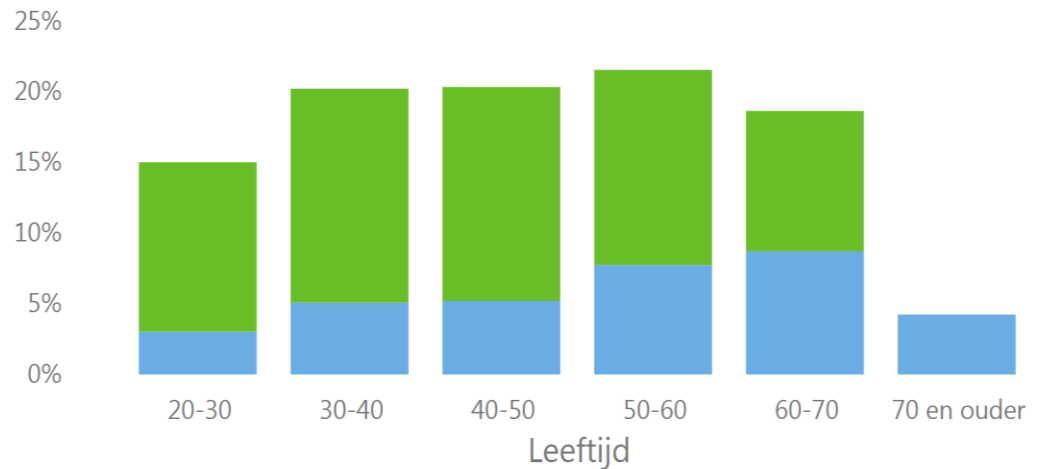
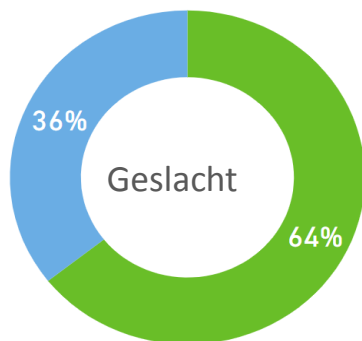
Onderstaande beschrijving van de steekproef laat over alle landen heen zien dat er een goede verdeling over geslacht, leeftijd, inkomen en gezinssamenstelling is. Het sample is oververtegenwoordigd door vrouwen, en laat verder een vrij representatieve verdeling zien.

● GEMIDDELD ● BOVEN-GEMIDDELD ● BENEDEN-GEMIDDELD

● VROUW ● MAN

Achtergrond

Verschillen
tussen
landen

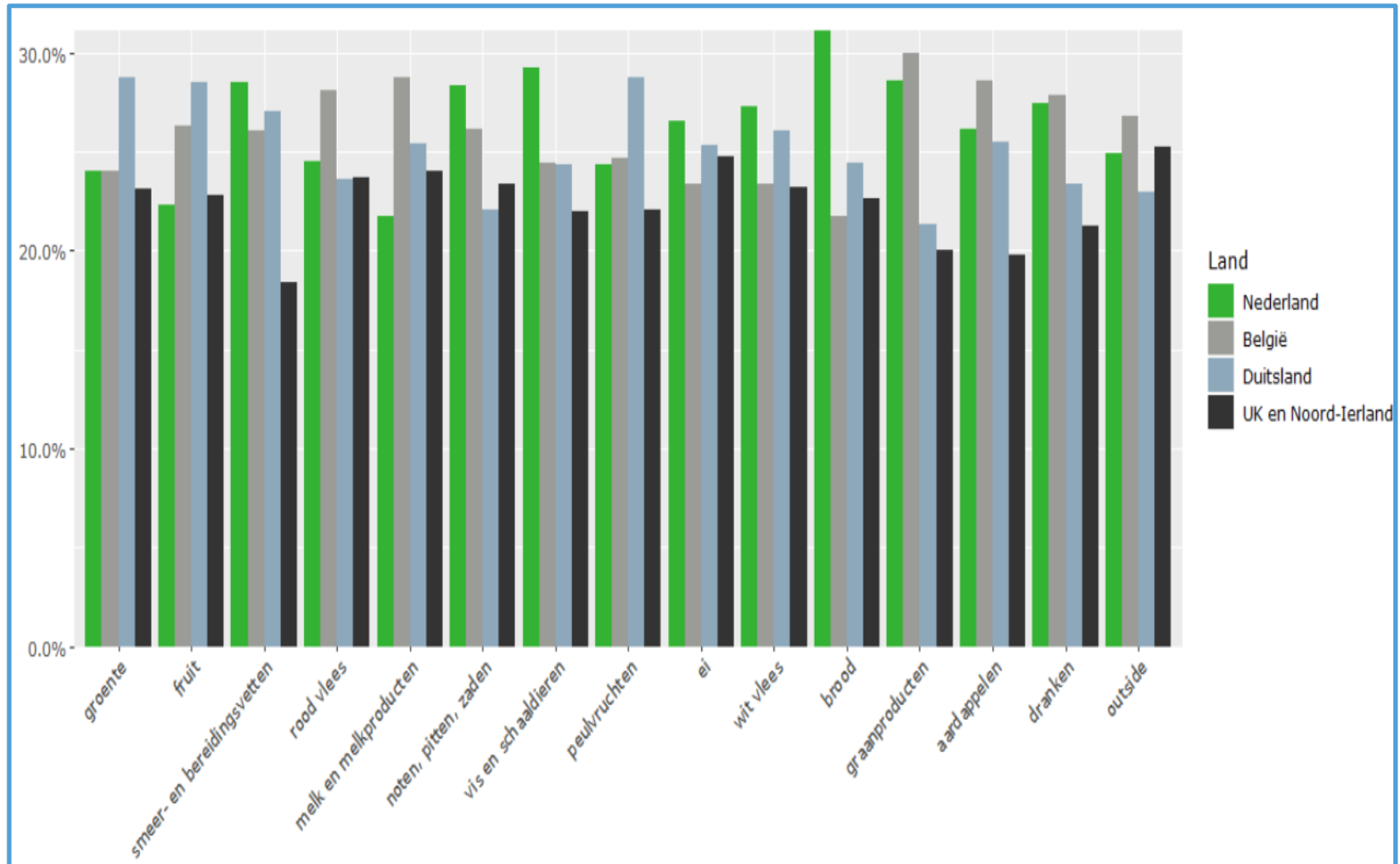
Verschillen
tussen
momenten

Verklaren
gezonde
keuzes

Resultaat

Figuur 1 laat zien welke productgroepen in percentage van de gehele consumptie worden gegeten voor elk van de vier meegenomen landen. Zichtbaar is dat er relatief meer groenten wordt gegeten in Duitsland en meer fruit in België en Duitsland.

Figuur 1

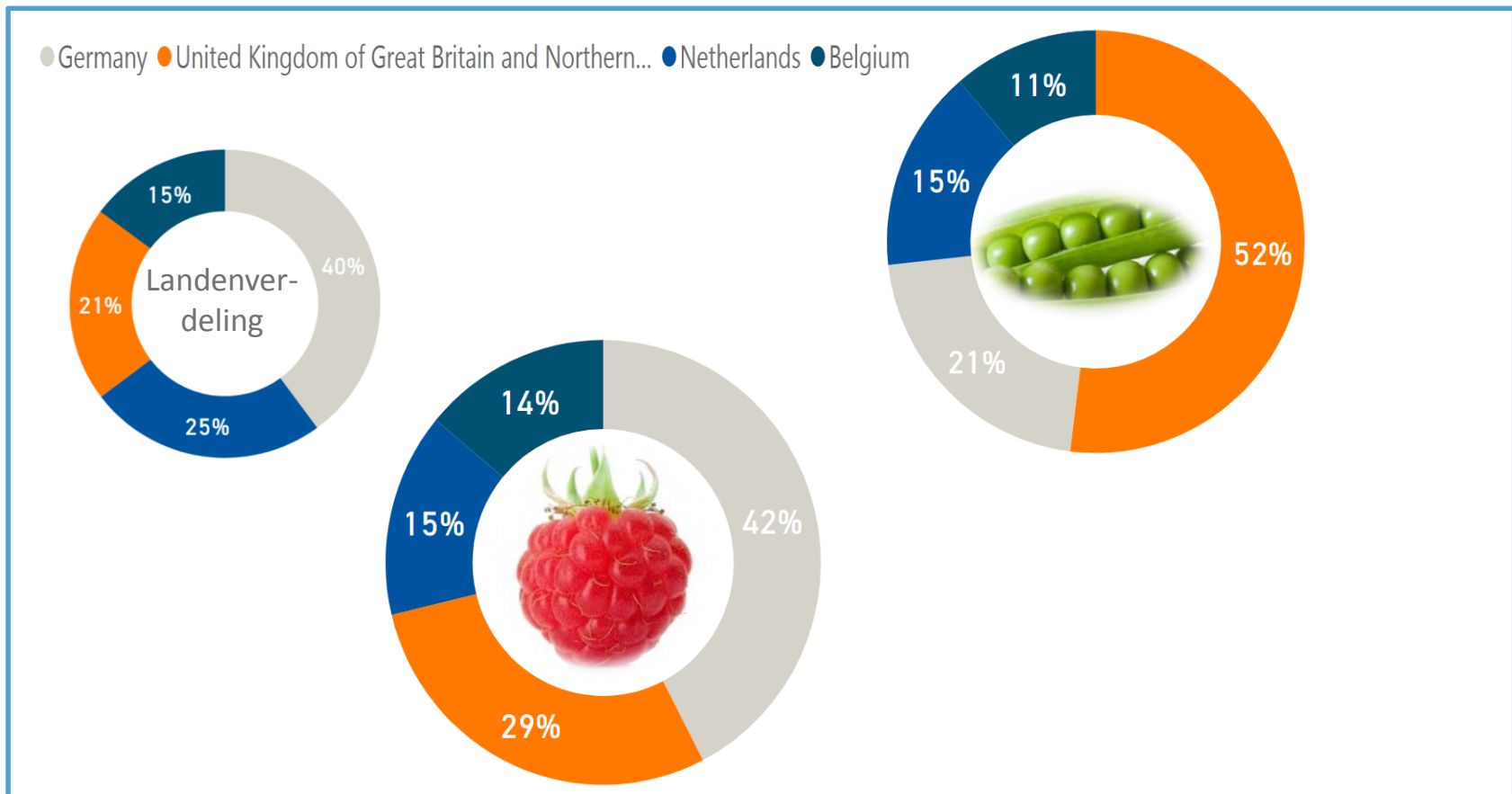

Resultaat

Figuur 2 laat twee voorbeelden zien van producten die een verschillende consumptiefrequentie hebben in de meegenomen landen. De percentages geven weer hoe groot het aandeel van een land is in de totale consumptie van dat product, dus van de totale consumptie van frambozen wordt 14% door België gegeten. Let op er is geen rekening gehouden met de grootte van de panels. Houdt dus rekening met de landenverdeling in de interpretatie.

- Groene erwten blijken een typisch Engels gerecht te zijn.
- Frambozen en andere kleine vruchten zoals blauwe bessen en aardbeien worden veel in Duitsland gegeten, maar dit staat ook in verhouding met de grootte van het Duitse panel.

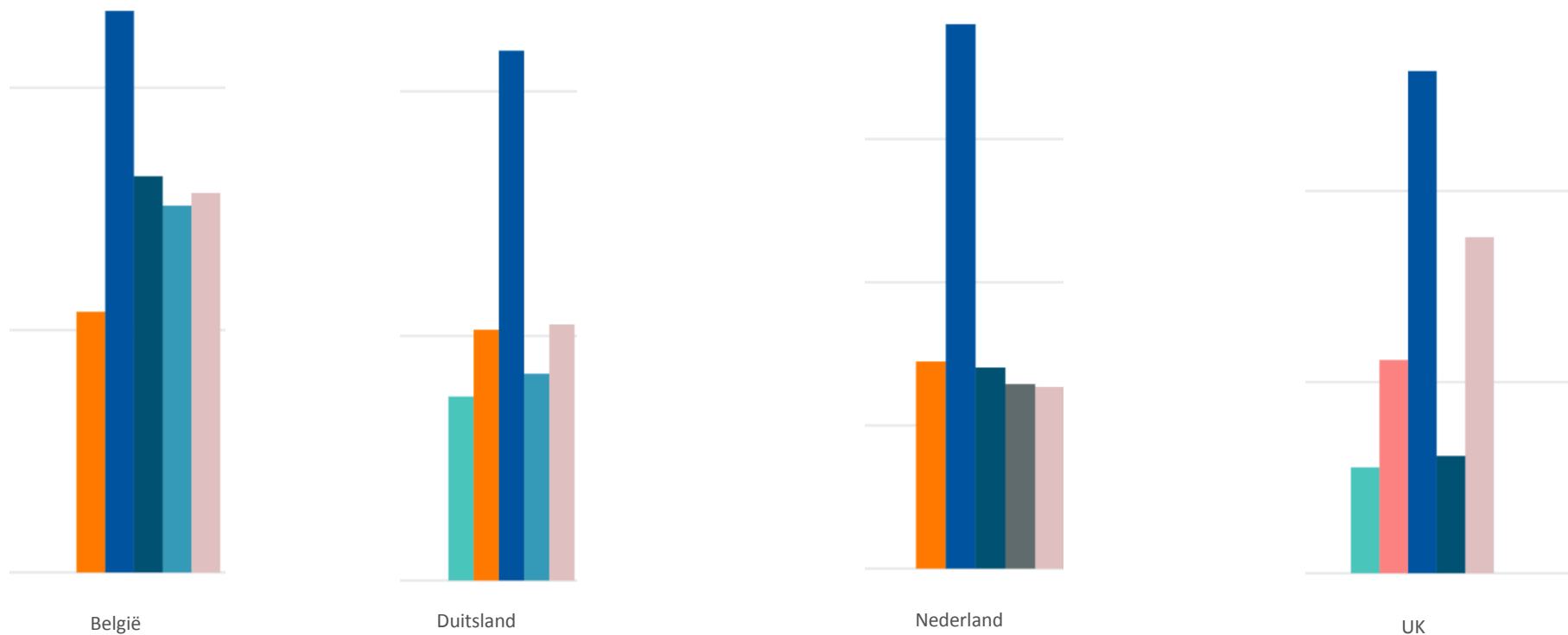
Figuur 2

Resultaat

Figuur 3 laat per land voor groenten zien wat de top 5 meest geconsumeerde producten zijn in percentage van de gehele consumptie. Verschillende kolen worden in alle landen duidelijk het meeste gegeten, hier vallen onder andere bloemkool, boerenkool en broccoli onder. Wortelen zijn in België, Duitsland en de UK daarna het meest populair terwijl in Nederland de groentemixen (groenten staat voor groentemix) met name populair zijn.

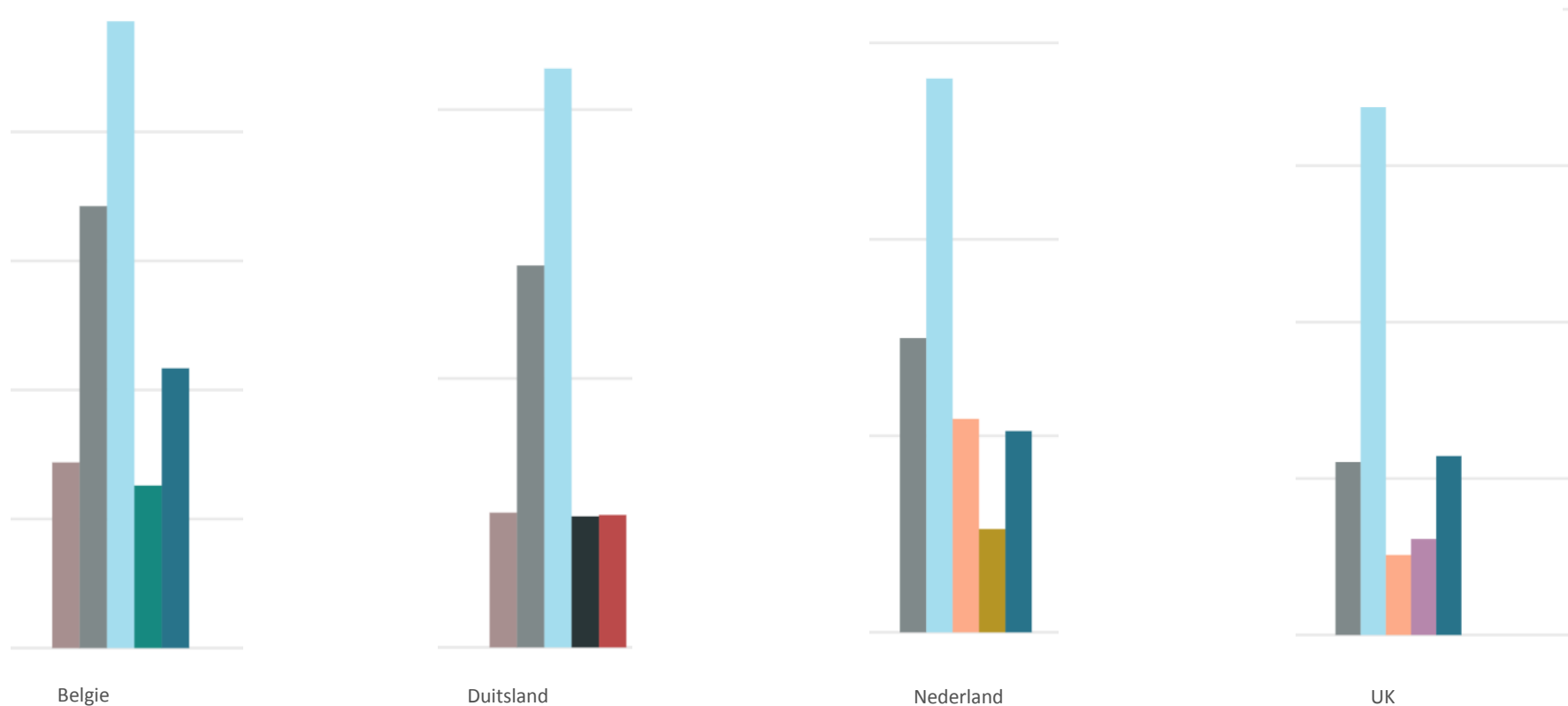
● Groenten ● Kool ● Sla ● Tomaten ● Wortelen ● Champignon ● Sperziebonen ● Groene erwt

Resultaat

Figuur 4 laat per land voor fruit zien wat de top 5 meest geconsumeerde producten zijn in percentage van de gehele consumptie. Banaan, appel en mandarijn zitten in de top 5 in alle landen. Daarnaast zien we ook verschillen. Zo is kiwi bijvoorbeeld meer populair in België, kaki in Duitsland en peer in Nederland.

● Aardbei ● Appel ● Banaan ● Bessen ● Sinaasappelen ● Meloen ● Nectarines ● Mandarijnen ● Peer ● Mango

A young child with blue eyes is shown in profile, eating a red and yellow apple. The child is wearing a blue denim shirt. The background is a soft-focus green field. Four circular callouts are overlaid on the left side of the image, containing text in Dutch.

Achtergrond

**Verschillen
tussen
landen**

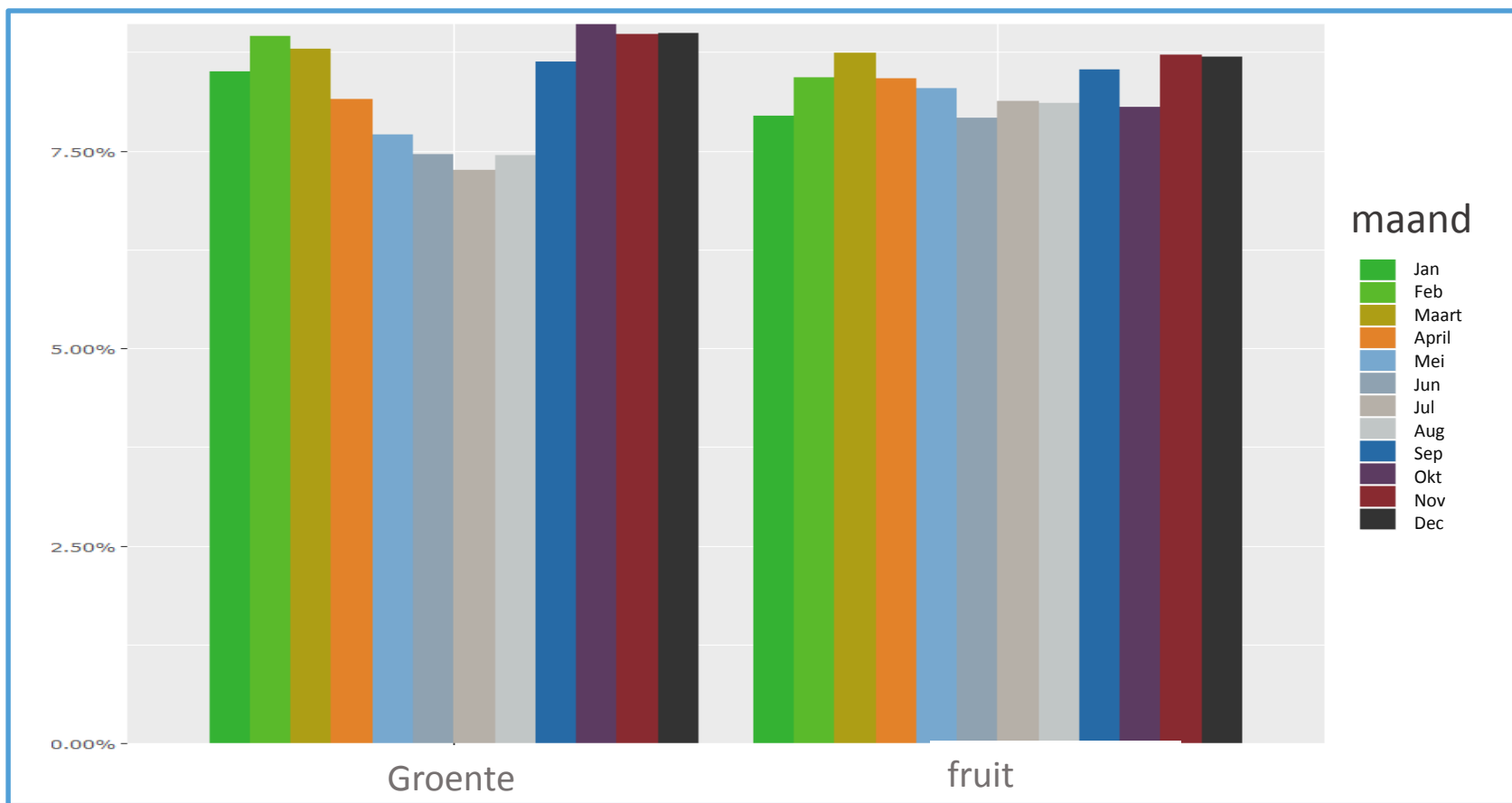
**Verschillen
tussen
momenten**

**Verklaren
gezonde
keuzes**

Resultaat

Figuur 5 laat voor alle landen samen zien of groenten en fruitconsumptie verschilt tussen de maanden. Dit is weergegeven in relatieve consumptie ten opzichte van de totale consumptie. Groenten wordt meer geconsumeerd van september tot en met april en minder in de zomermaanden. Bij fruit zijn er minder grote pieken. Hierbij merken we op dat de patronen kunnen verschillen voor specifieke producten.

Figuur 5

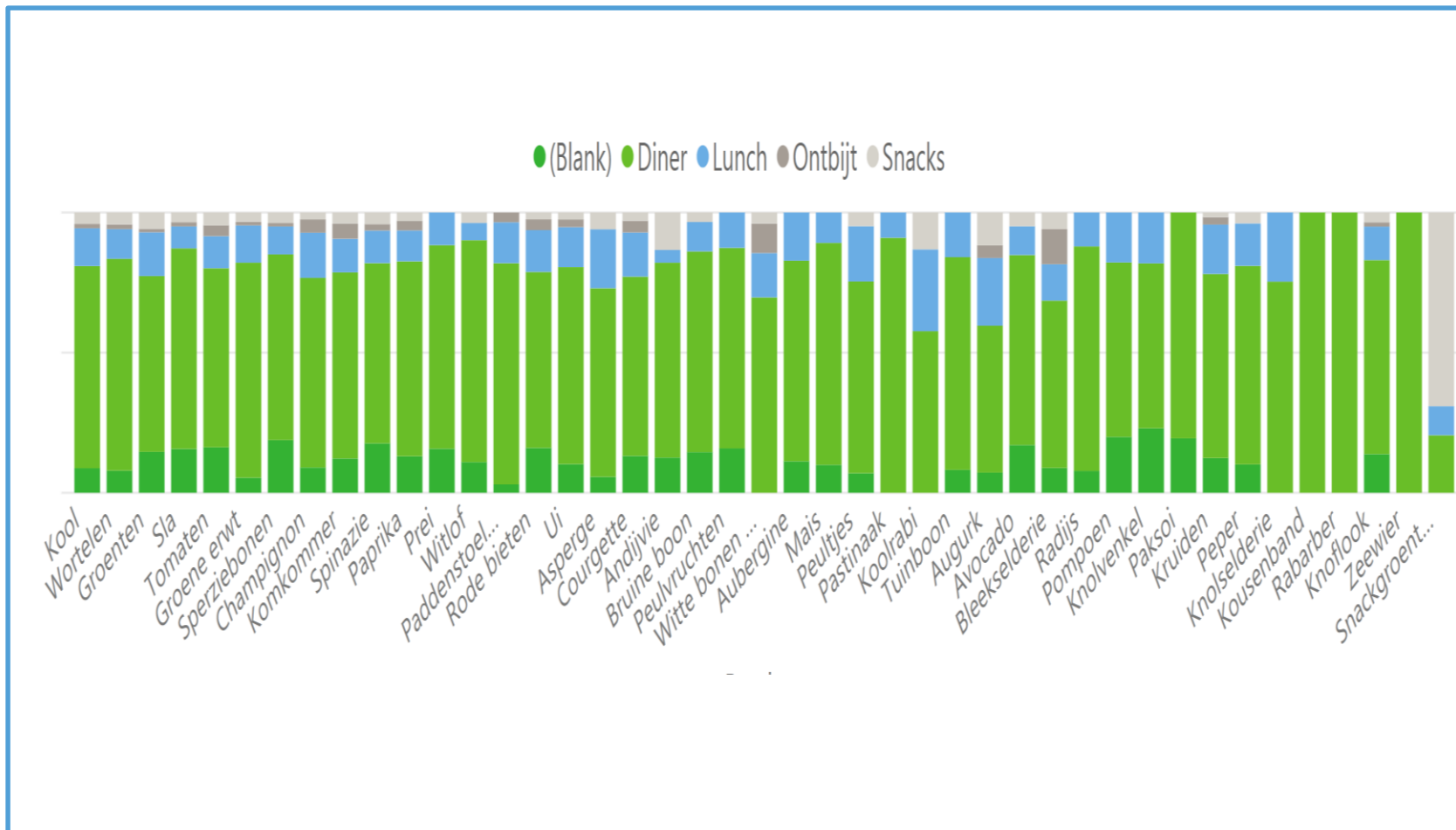

Resultaat

Figuur 6 laat voor verschillende specifieke groentenproducten zien als welk type eetmoment deze het meest worden geconsumeerd.

- De verschillende groentes worden met name als avondmaaltijd en een beetje als lunch gezien. Alleen snack groentes worden als snack gezien. Champignons, tomaten en kool worden ook als ontbijt genuttigd.

Figuur 6

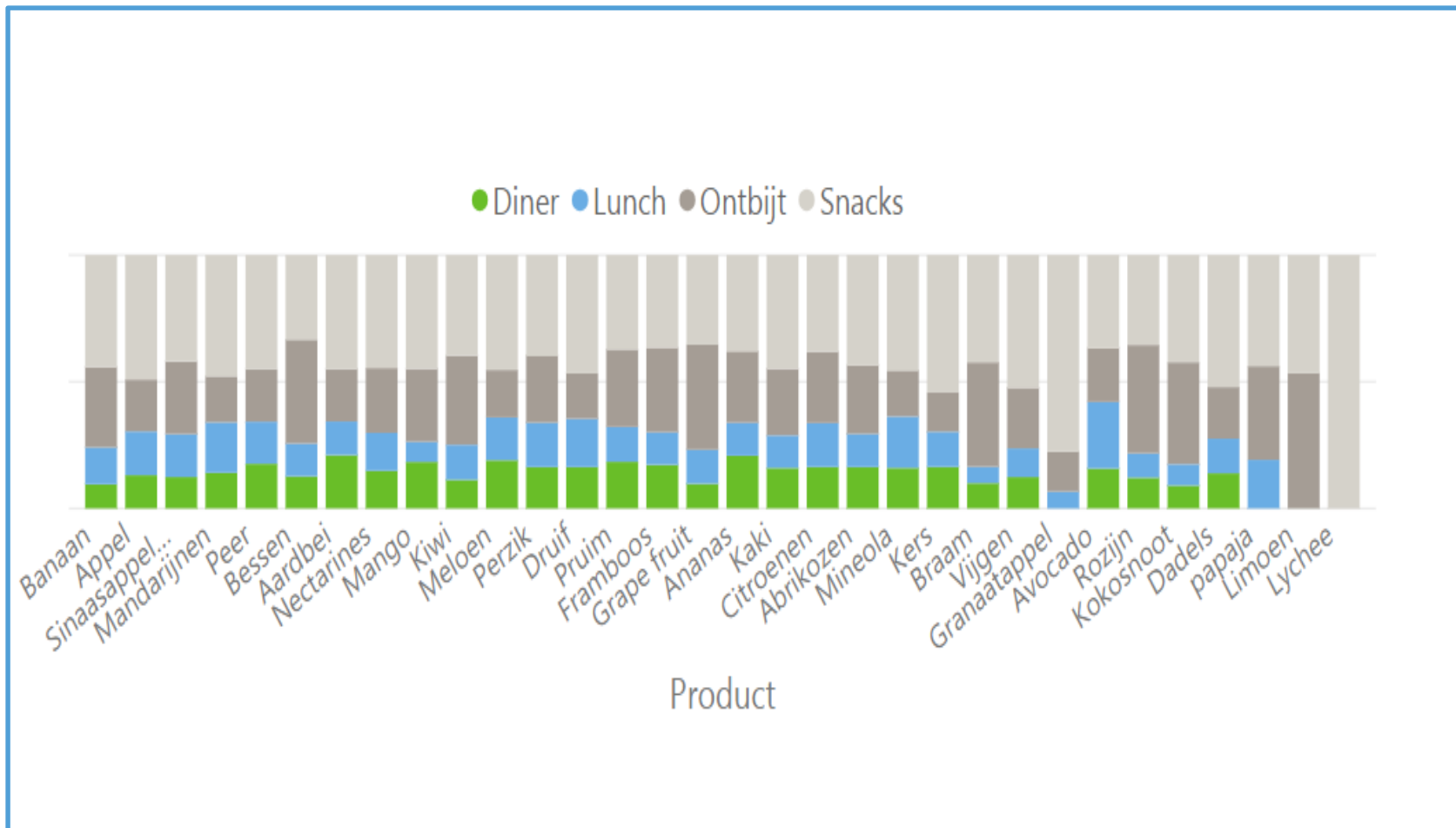

Resultaat

Figuur 7 laat voor verschillende specifieke fruitproducten zien als welk type eetmoment deze het meest worden geconsumeerd.

- De verschillende fruitproducten worden met name als snack gezien en ook veel als ontbijt genuttigd. Bessen, grapefruit, rozijnen en limoen zijn met name ontbijtproducten.

Figuur 7

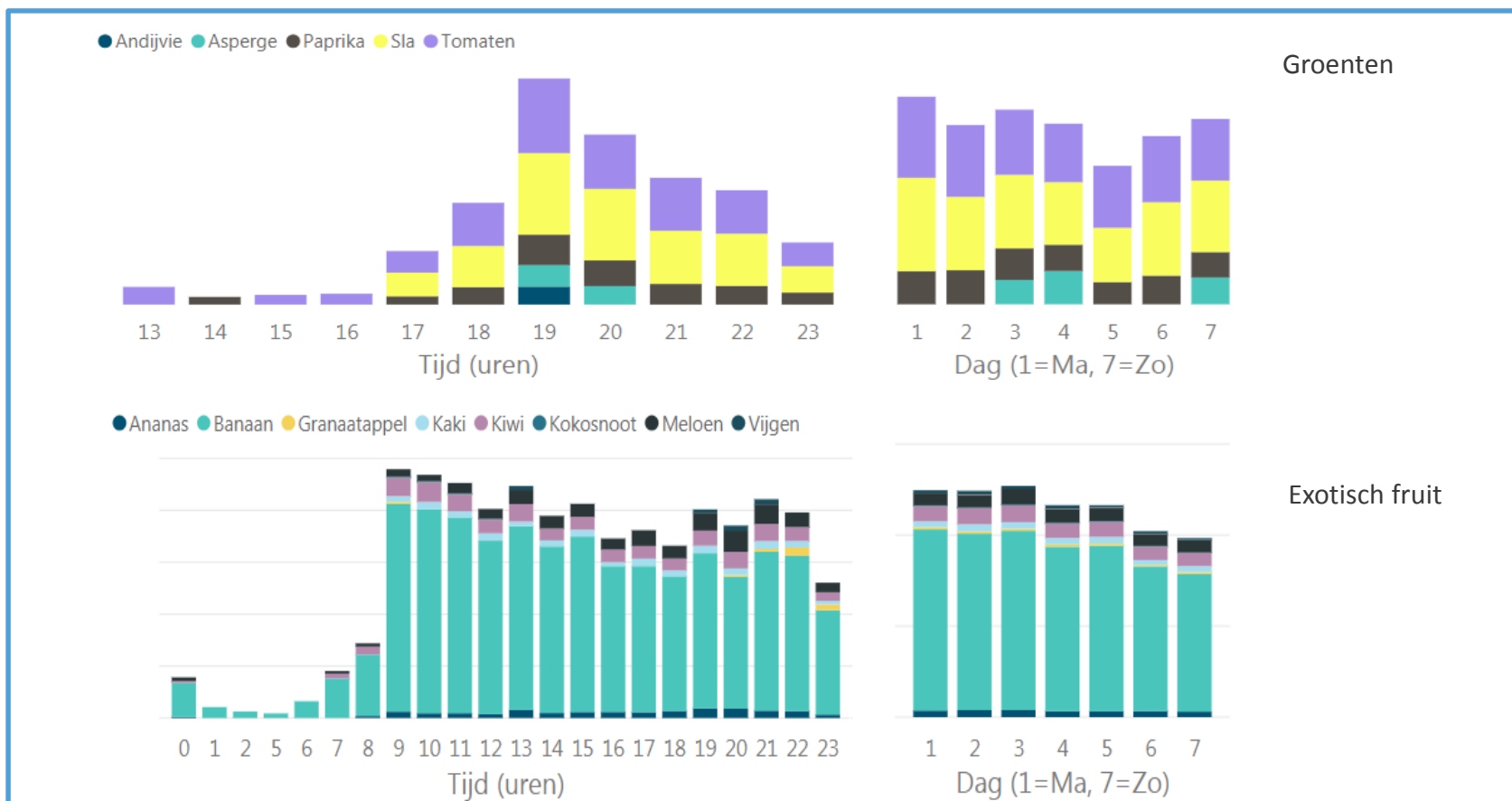

Resultaat

Figuur 8 laat over alle landen heen voor enkele groenten en fruitproducten zien op welke momenten zij worden gegeten en op welke dagen van de week.

- Groenten wordt met name 's avonds gegeten. Alleen tomaat wordt ook nog overdag gegeten.
- Groenten worden minder op vrijdag en zaterdag gegeten.
- Exotisch fruit (en met name banaan) wordt de hele dag door gegeten.
- Exotisch fruit (en met name banaan) wordt doordeweeks meer gegeten dan in het weekend.

Figuur 8

Achtergrond

Verschillen
tussen
landen

Verschillen
tussen
momenten

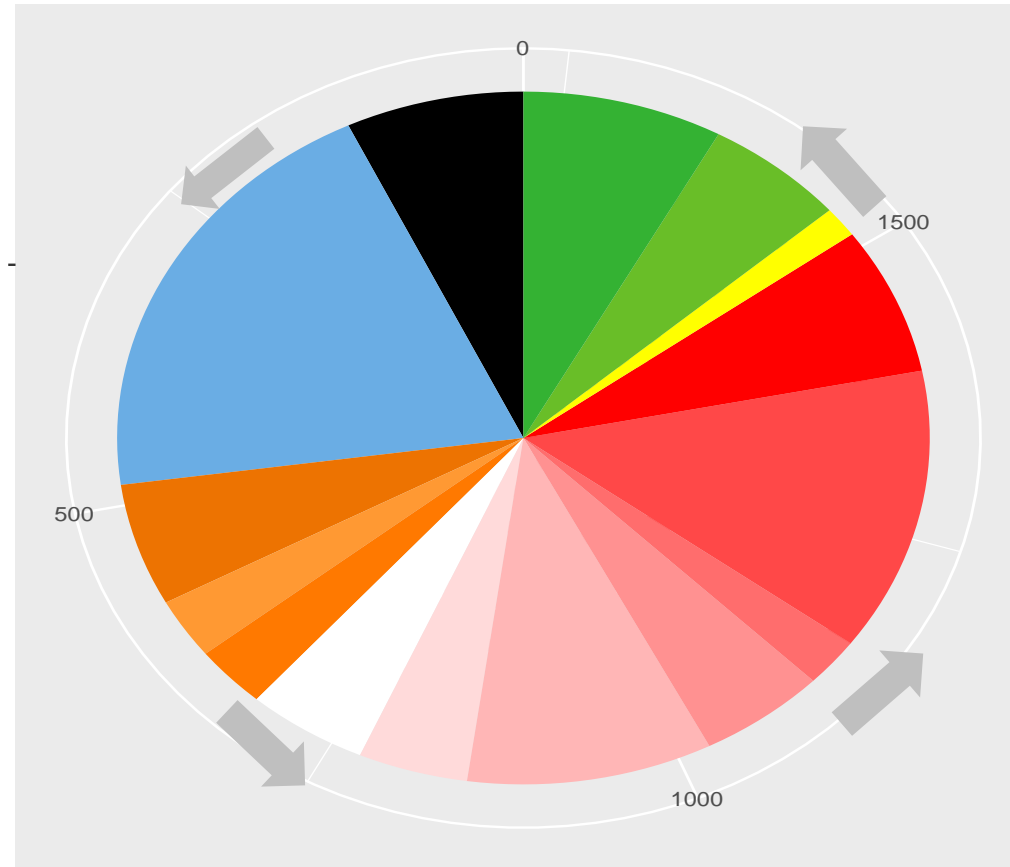
Verklaren
gezonde
keuzes

Resultaat

Onderstaande figuur 9 laat zien hoe de respondenten uit het FoodProfiler panel scoren op de verschillende productcategorieën uit de schijf van vijf. De figuur telt per categorie de gemiddeld geconsumeerde hoeveelheid (in grammen en liters) op. Het gaat ons niet om de precieze aantallen, aangezien de ingevoerde producten worden gewogen aan gemiddelde hoeveelheden en porties. Het gaat ons om de verhoudingen.

- Groenten en fruit hebben duidelijk een lager aandeel dan aanbevolen in de richtlijnen gezonde voeding.
- Dierlijke producten zoals vlees en kaas hebben juist een groter aandeel dan aanbevolen.

Schijf van Vijf categorie

- groente
- fruit
- smeer- en bereidingsvetten
- rood vlees
- melk en melkproducten
- kaas
- noten, pitten, zaden
- vis en schaaldieren
- peulvruchten
- ei
- wit vlees
- brood
- graanproducten
- aardappelen
- dranken
- outside

Dagelijkse Gemiddelde Geconsumeerde Hoeveelheid (in grammen)

Resultaat

Als we inzoomen op de verschillen tussen mensen in gezonde keuzes voor groenten en fruit, dan zien we dat van alle demografische variabelen en motieven de volgende factoren een significant verschil laten zien (op volgorde van belang):

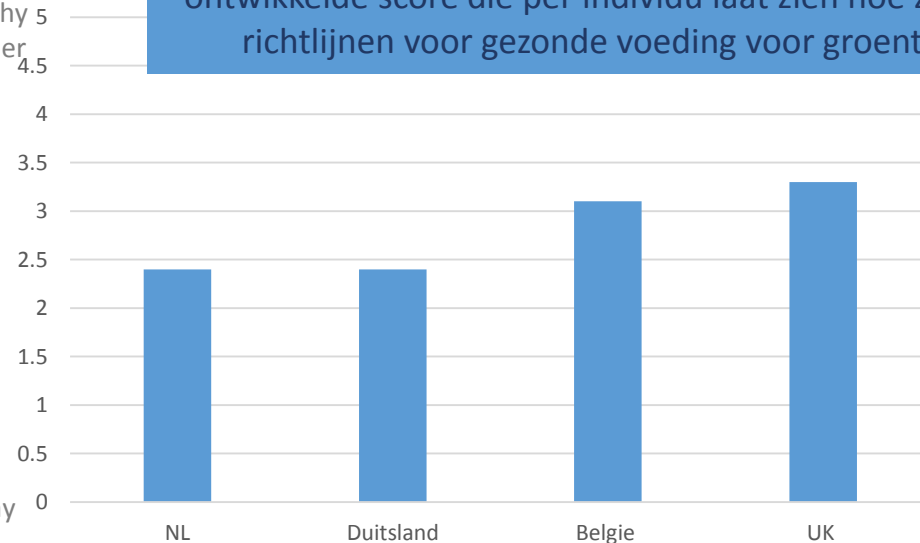
- Landen (figuur 10; Nederland en Duitsland hebben de meest gezonde keuzes voor groenten en fruit)
- Leeftijd: ouderen eten gezonder
- Geslacht: vrouwen eten gezonder
- Mensen die gezondheid belangrijk vinden eten gezonder
- Mensen die smaak belangrijk vinden eten gezonder
- Mensen die een goed gevoel belangrijk vinden eten gezonder
- Mensen die prijs belangrijk vinden eten ongezonder
- Mensen die milieuvriendelijk belangrijk vinden eten gezonder
- Mensen die diervriendelijk belangrijk vinden eten gezonder
- Mensen die zelf boodschappen doen eten gezonder

Figuur 10

Hoge afwijking ideale Healthy eating score (dus ongezonder eetpatroon volgens richtlijnen)

healthy eating score (HES) voor groenten en fruit is een ontwikkelde score die per individu laat zien hoe zij scoren op de richtlijnen voor gezonde voeding voor groenten en fruit.

Lage afwijking ideale Healthy eating score (dus gezonder eetpatroon volgens richtlijnen)

Meer informatie of heeft u vragen:

Marleen Onwezen: Marleen.Onwezen@wur.nl

+31 (0)703358175

Dit onderzoek is uitgevoerd door Wageningen Economic Research in samenwerking met en gefinancierd door GroentenFruit Huis. Dit project is uitgevoerd binnen de topsector Tuinbouw en Uitgangsmateriaal van het ministerie van Economische Zaken.